

VEJEN TIL ASYL ELLER AFSLAG I DANMARK

Flugtruten

Millioner af mennesker verden over er på flugt fra menneskerettighedskrænkelser. De har status som flygtninge og krav på beskyttelse ifølge international lov.

Andre mennesker forlader deres hjemland for at skabe sig en bedre verden. Disse mennesker kan ikke få asyl i Danmark.

For en flygtning er vejen til Danmark ofte både farlig, besværlig og økonomisk belastende. Fra de lande, der "skaber" mange flygtninge, kræves der gyldigt pas eller visum for at rejse ind i Danmark. Flyselskaber og rederier kan idømmes bøder, hvis de fragter flygtninge, som ikke er i besiddelse af gyldige rejседokumenter, til landet. Men for mennesker, der er forfulgt af myndighederne, er det ofte svært at skaffe pas og andre dokumenter.

Blandt andet derfor får mange flygtninge hjælp af menneskesmuglere til at komme illegalt ind i landet. Smuglerne tager sig som regel godt betalt - for eksempel for at skaffe falske rejседokumenter.

Ifølge internationale konventioner og dansk lov har enhver ret til at anmode om asyl. Men ikke alle har ret til at få det. De danske asylregler skal afgøre, hvem der kan optages som flygtninge, og hvem der dermed får opholdstilladelse blandt de udlændinge, der når frem til Danmark og anmoder om asyl. Udskilleelsesprocessen kan være en kompliceret og langvarig affære, da hver eneste asylansøgning skal undersøges grundigt.

Afvisning

Når udlændingestyrelsen har besluttet, at en asylansøger skal afvises, får ansøgeren besked og tilbydes samtidig vejledning fra Dansk Flygtningehjælp.

Asylansøgeren kan klage over afvisningen til integrationsministeren, men skal under alle omstændigheder forlade landet hurtigst muligt. Ansøgning om asyl kan herefter indgives til en dansk repræsentation i udlandet.

Ankomsten

Når en udlænding ankommer til grænsen (eller henvender sig til politiet efter at være indrejst legalt eller illegalt til landet) og anmoder om asyl, foretager politiet en kort afhøring for at fastslå ansøgerens identitet og rejseroute til Danmark.

Hvis ansøgeren ikke har gyldigt pas eller visum til Danmark, tager Udlændingestyrelsen stilling til, om vedkommende skal afvises ved grænsen. Afvisning kan kun ske til det "sikre tredje land", som personen er kommet igennem på sin vej til Danmark - for eksempel til Tyskland, hvis han er indrejst via den dansk-tyske grænse. En asylansøger, der kommer direkte fra sit hjemland, kan altså ikke sendes tilbage til dette land.

Fængsling

I nogle tilfælde er udlændingestyrelsen ikke i stand til at tage stilling, fordi asylansøgeren ikke kan identificeres og/eller fordi hans rejseroute ikke kan fastlægges. I disse tilfælde vælger politiet nogle gange at fængsle asylansøgeren, mens de forsøger at fastslå vedkommendes identitet og rejseroute. Asylansøgeren indsættes normalt i "fængslet" i Sandholmlejren i Nordsjælland. Hvis frihedsberøvelsen strækker sig ud over tre døgn, skal en domstol tage stilling til, om fængslingen er lovlig og afgøre, hvor længe asylansøgeren må tilbageholdes. Frihedsberøvelse kan maksimalt ske i fire uger af gangen. Til gengæld er der ingen øvre grænse for, hvor mange gange den kan forlænges.

Asylsagen

De asylansøgere, der ikke afvises, registreres af politiet og indkvarteres i et asylcenter, som drives af Røde Kors.

Til brug for sagens behandling skal personen udfylde et ansøgningsskema på sit eget sprog. I skemaet skal ansøgeren give en detaljeret redegørelse for hele sit liv og forklare, hvilke forhold der gør det nødvendigt for vedkommende at søge beskyttelse (asyl) i Danmark. Ansøgeren kaldes til en uddybende samtale hos Udlændingestyrelsen, hvorefter det afgøres, om sagen skal fortsætte i normal procedure eller behandles som "åbenbart grundløs".

Normal procedure

I den normale procedure vurderer Udlændingestyrelsen, om sagen kan afgøres på det foreliggende grundlag, eller om der skal indhentes yderligere oplysninger. Asylansøgeren får enten asyl eller afslag på asyl. I tilfælde af afslag er der automatisk klageadgang til Flygtningestyret. Når ankesagen skal afgøres i styret, har ansøgeren mulighed for at møde personligt op og fremlægge sin sag sammen med advokaten. Foruden styrets formand, som er dommer, deltager to medlemmer, indstillet af henholdsvis Advokatrådet og Integrationsministeriet. Flygtningestyret træffer afgørelse om enten at give asyl eller afslag.

"Åbenbart grundløs"

Hvis Udlændingestyrelsen ikke finder, at ansøgeren har haft en anerkendt grund til at flygte, opfatter sagen som "åbenbart grundløs". Herefter sendes den videre til Dansk Flygtningehjælp (DF), som gennemfører en samtale med ansøgeren.

Mens sagen behandles i "åbenbart grundløs"-proceduren, kan politiet frihedsberøve ansøgeren i op til syv dage (med fremstilling for en dommer inden tre døgn), hvis det skønnes nødvendigt for at fastholde ansøgerens tilstedeværelse.

Hvis DF er enig i afgørelsen, får asylansøgeren afslag uden mulighed for at klage til Flygtningestyret og besked om at rejse ud af landet straks. Er DF derimod uenig, går sagen, ligesom efter afslag i normal procedure, videre til afgørelse i Flygtningestyret.

Afslag

Asylsagen er endeligt afgjort, og asylansøgeren skal forlade landet inden for en frist på mindst 15 dage. Hvis vedkommende ikke vil rejse frivilligt, tvangsudsendes vedkommende af politiet.

Hvis der fremkommer nye oplysninger, kan disse eventuelt danne grundlag for en genoptagelse af asylsagen. Det er som hovedregel Flygtningestyret, der bestemmer, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Endelig har asylansøgeren mulighed for at søge integrationsministeren om opholdstilladelse af humanitære grunde. Det kan for eksempel være på grund af meget dårligt helbred eller andre tungvejende personlige grunde. Kun ganske få ansøgere opnår denne særlige opholdstilladelse.

Asyl

Asylansøgeren anerkendes som flygtning og får opholdstilladelse. Herefter overgives flygtningen til Dansk Flygtningehjælp, som beslutter i hvilken kommune flygtningen skal bo. Flygtningen skal deltage i et treårigt introduktionsprogram, som tilrettelægges af kommunen og indeholder kursus i samfundsforståelse, danskundervisning og jobaktivering.

